

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Agurtzane Epelde Iriarte

*Elgoibar,
Gipuzkoa
(1960)*

Aurkibidea

Biografia

Elgoibarren jaioa, 1960an. Aita mutrikuarra eta ama azpeitiarra. Sortu berria zen Elgoibarko ikastolan ibili zen umetan, hamaika urtera arte. Handik Santa Klarako ikastetxera joan zen lehenbizi, Batxilergoa egitera, eta, ondoren, Eibarko institutura. Elgoibarko Izarrako gau-eskoletan euskara irakasten hasi zen. Udal euskaltegiak sortu zirenean, plaza atera eta Bergaran hasi zen lanean; Elgoibarren Udal euskaltegia martxan jarri zenean, hara aldatu zen gero. Umetan Elgoibarko Izarraren dantza-eskolan hasi zen dantzari eta gerora bera ibili zen umeei euskal dantzak erakusten denbora luzez.

Zintak

EGB-113

- **Proiektua:** Euskararen historia soziala Elgoibarren
- **Elkarrizketatzailea(k):** Agirrebeña, Aintzane - Sapsootham, Itziar
- **Data:** 2022-06-10
- **Iraupena:** 61 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Unamuno, Arianne

Pasarteak

1. Ikastolako Andereño Itziar

- **Erref:** EGB-113/003
- **Iraupena:** 0:00:59. **Hasi:** 00:02:48. **Bukatu:** 00:03:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak

Laburpena:

Hasierako irakaslea Andereño Itziar izan zen. Lan handia hartzen zuela dio, koloreak erabiliz gehien bat, eta eredu izan duela.

2. Ikastolako hasierako irakasleak

- **Erref:** EGB-113/005
- **Iraupena:** 0:00:59. **Hasi:** 00:05:01. **Bukatu:** 00:06:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak

Laburpena:

Hasierako urteetan izan zituen irakasleak izendatzen ditu.

3. Herriko umeen arteko harremanak

- **Erref:** EGB-113/008
- **Iraupena:** 0:01:56. **Hasi:** 00:07:51. **Bukatu:** 00:09:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Herriaren nortasuna

Laburpena:

Euskaraz egiten zuten ikaskideen artean. Beste eskoletakoekin ez zeukaten harremanik. Baserritarrek eskola nazionaletara joaten ziren. Herria iturritik gorakoen eta beherakoen artean banatzen zen; Maalatik gorantz kanpotik etorritako jendea bizi zen.

4. Mojen ikastetxean, oso gaizki

- **Erref:** EGB-113/009
- **Iraupena:** 0:04:01. **Hasi:** 00:09:47. **Bukatu:** 00:13:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Mojak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:

Mojen ikastetxera joan zirenean, oso gaizki pasatu zuten. Hango heziketa oso bestelakoa zen. Oso oroitzapen txarra dauka. Moja gehienak euskaldunak ziren baina erderaz egiten zuten gehienek. Moja bakarra zen euskaraz egiten ziena. Harrezkero erdaraz ikasi zuten. Institutuan politika ikasgaia izaten zuten eta irakaslea JONSetatik etorritakoa zen. Frantsesa ikasi zuten baina galdu ere bai, ez erabiltzeagatik.

5. Eibarko manifestaldiak, asanbladak eta grebak

- **Erref:** EGB-113/010
- **Iraupena:** 0:02:17. **Hasi:** 00:13:48. **Bukatu:** 00:16:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » 60ko hamarkada eta trantsizioa (1970-1980)

Laburpena:

Eibarren asanbladak, grebak eta manifestazioak egiten zituzten. Erdaraz egiten zuten orduan batez ere. Franco hil zenean, jai izan zuten hainbat egunez. Manifestaldietan korrikaldiak egin behar izaten zituzten.

6. Belodromoko eta Elgoibarko Izarrak antolatutako jaialdiak

- **Erref:** EGB-113/012
- **Iraupena:** 0:01:51. **Hasi:** 00:17:08. **Bukatu:** 00:18:59
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:

Euskarazko jaialdi guztietara joaten zirela kontatzen du. Belodromokoaren oroitzapen ona dauka. Elgoibarko Izarran ere parte hartu zuen. Elgoibarko Izarrak antolatzen zituen jaialdiak: Oskorri, Benito Lertsundi, Xabier Lete...

7. Elgoibarko Izarrako dantza taldea eta Euskal Jaiak

- **Erref:** EGB-113/014
- **Iraupena:** 0:03:28. **Hasi:** 00:21:02. **Bukatu:** 00:24:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Dantza

Laburpena:

Bertso saioak eta bertso jaialdiak antolatzen zituen Elgoibarko Izarrak. Lehen, Euskal Jaiak antolatzen zituzten. Euskal dantzetako irakasle izan zen. Euskal jai eguna zelakoa izaten zen kontatzen du. Bera umetan hasi zen dantzan ikasten. Irakasleak aipatzen ditu, baita non ikasten zuten ere. Dantza eskola, lehen, Elgoibarko Izarraren barruan zegoen. Dantza taldeetan mutilen falta beti egon izan da.

8. Trinitateetan dantza saioa

- **Erref:** EGB-113/015
- **Iraupena:** 0:01:32. **Hasi:** 00:24:30. **Bukatu:** 00:26:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Auzoko ospakizunak
- Aisia » Kultura » Dantza

Laburpena:

Trinitateetan dantza egiten zutela gogoan dauka. Trinitate Egunean ume dantzariekin kalejira egiten zuten eta plazan dantzan egiten zuten.

9. Dantzarako jantziak, materiala eta debekatutako ikurrina

- **Erref:** EGB-113/016

- **Iraupena:** 0:02:37. **Hasi:** 00:26:02. **Bukatu:** 00:28:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Dantza
- Politika » Jarrera politikoak » Abertzaleak

Laburpena:

Dantzarako poxpolin jantzia izaten zuten neskek. Jantzia bakoitzak berea izaten zuen. Makilak, zinta dantzako makila, trokelak, ezpatak, Elgoibarko Izarrako ikurrina... erabiltzen zituzten. Ikurrina debekatuta zegoen. Pasarte bat kontatzen du, guardia zibilak ikurrinaren bila etorri zitzaizkienekoa.

10. Guardia zibilen aginduak

- **Erref:** EGB-113/017
- **Iraupena:** 0:01:55. **Hasi:** 00:28:39. **Bukatu:** 00:30:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Polizia

Laburpena:

Guardia zibilekin izandako pasarteak kontatzen ditu: erdaraz egiteko agintzea, etxera bidaltzea...

11. Haritz Dantza Taldearen sorrera

- **Erref:** EGB-113/018
- **Iraupena:** 0:01:54. **Hasi:** 00:30:34. **Bukatu:** 00:32:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Dantza

Laburpena:

Oso gazterik hasi zen umeei dantzan erakusten, Elgoibarko Izarraren baitan. Nagusien taldea sortu zuten, Haritz Dantza Taldea. Sortzaileen izenak aipatzen ditu.

12. Haritz Dantza Taldekoak kanpora ikastera

- **Erref:** EGB-113/019
- **Iraupena:** 0:02:29. **Hasi:** 00:32:28. **Bukatu:** 00:34:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Dantza

Laburpena:

Euskal jai asko izaten ziren garai hartan bailarako herrietan. Beraiek ikasitakoa umeei erakusten zieten. Haritz Dantza Taldea sortu zutenean, kanpora joaten ziren dantzak ikastera. Galdakaoko Andra Marikoekin harreman handia izan zuten. Kezkakoekin ere egoten ziren, baita Legazpi eta lurretakoekin ere.

13. Elgoibarko txistulari batzuk

- **Erref:** EGB-113/021
- **Iraupena:** 0:00:57. **Hasi:** 00:36:58. **Bukatu:** 00:37:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:

Bera umea zenean, 'Mausitxa', Felipe Castillejo eta Sarasua ditu gogoan txistulari moduan. Antonio Azpiazuk txistulari eskola zeukan.

14. Gau eskoletan hasi eta udal euskaltegiko irakasle

- **Erref:** EGB-113/022
- **Iraupena:** 0:03:52. **Hasi:** 00:37:55. **Bukatu:** 00:41:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalduntzea eta alfabetatzea

Laburpena:

Gau eskolak ikastolan izaten ziren. Andres Alberdik eta beste batzuek erakusten zieten gainontzeko irakasleei zer eta nola eman. Izenak aipatzen ditu. Elgoibarko Izarrak antolatzen zituen. Ordu berean lauzpabost klase izaten ziren. Zerbait kobratzen zuten irakasleek. Hogeita bat urterekin udal euskaltegietako oposaketetara aurkeztu zen eta Bergaran aritu zen urtebetez. Handik Elgoibarkora etorri zen. Deba eta Mutrikurekin mankomunatu egin ziren.

15. Euskararen egoera gaur egun Elgoibarren

- **Erref:** EGB-113/028
- **Iraupena:** 0:02:17. **Hasi:** 00:51:50. **Bukatu:** 00:54:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Euskararen egoera gaur egun oso eskas ikusten du Elgoibarren. Pasarte bat kontatzen du, umeak erdaraz entzun zituenekoa.

16. Hitanoa ia galdu da

- **Erref:** EGB-113/031
- **Iraupena:** 0:02:49. **Hasi:** 00:56:48. **Bukatu:** 00:59:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

<p>Euskara baserritarrei esker mantenduko dela uste du. Azpeitiko lehengusinekin hango hizkeran hika egiten saiatzen da. Elgoibarren hitanoa erabat galdu dela dio.</p>

17. Euskara, bihotzekoa eta lanbidea

- **Erref:** EGB-113/032
- **Iraupena:** 0:00:45. **Hasi:** 00:59:37. **Bukatu:** 01:00:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua

Laburpena:

Naturalki irtetzen zaiona eta bihotzean daramana da euskara. Zorionez bere lanbidea ere badela dio.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2025-04-07

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com